

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobců: **a) T. A., b) H. L.**, zastoupení Mgr. Anetou Bendovou, advokátkou se sídlem U Soudu 388, 500 03 Hradec Králové, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 7.7. 2011, č.j. OAM-241/LE-BE02-ZA12-2009, a ze dne 7.7. 2011, č.j. OAM-240/LE-BE02-ZA12-2009, ve věci mezinárodní ochrany, **t a k t o:**

- I. **Ke společnému projednání se s p o j u j í věci vedené pod sp. zn. 32Az 22/2011 a 32Az 23/2011 a budou dále vedeny pod sp. zn. 32Az 22/2011.**
- II. **Žaloby se z a m í t a j í .**
- III. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Žalobci včas podanými žalobami napadli shora označená rozhodnutí žalovaného, kterým jim nebyla udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“).

V žalobách namítali, že v předcházejícím řízení o udělení azylu v České republice (dále jen ČR) byli zkráceni na svých právech a že žalovaný postupoval v rozporu s ustanovením § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád), neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu (§ 2 odst. 4 správního řádu). Dále namítali porušení ustanovení § 12 písm. b) a § 14a zákona o azylu žalovaným. V doplnění žalob, učiněném prostřednictvím soudem ustanovené zástupkyně žalobce b) uvedl, že správní orgán nedostatečně přihlédl k jím tvrzené obavě z toho, že jej stát původu neochrání před násilím páchaným na něm v době před opuštěním vlasti. K použité informaci MZV ze dne 15. 12. 2010 uvedl, že není dostatečným důkazem o skutečném stavu při ochraně lidských práv v Arménii, jedná se pouze o obecný popis, bez vyhodnocení faktické možnosti realizace ochrany občanských práv v zemi v případě jejich porušení. Za neopodstatněné považuje přesvědčení správního orgánu o nevěrohodnosti jeho výpovědí, neboť se s manželkou liší pouze v detailech. Tato nebyla osobně účastna na demonstraci, události zná z jeho popisu, a proto mu to nelze přičítat k tíži. Žalobkyně a) uvedla, že ji stát neochrání před násilím pro politickou angažovanost jejího manžela a navrhuje doplnit důkazní řízení v otázce svobody projevu v Arménii. Oba ve svých žalobách shodně uvedli, že nesouhlasí s učiněným závěrem žalovaného, že o udělení mezinárodní ochrany požádali pouze z ekonomických důvodů, neboť nemají finanční prostředky na léčbu zdravotních obtíží žalobce b). Uvedli, že hodlali požádat o azyl ve Francii, kam odcestovali ze země původu, nikoli z ekonomických důvodů, ale pro násilí a pronásledování na nich /zejména na žalobci b)/ páchané po účasti na demonstraci. Logicky chtěli o azyl požádat v zemi, kde se zdržuje jejich dcera a synovec, kde by se žalobci b) mohlo dostat lepší lékařské péče. Ve správním řízení uvedli, že jsou připraveni požádat o azyl i v ČR, neboť tato není příliš vzdálená od Francie a je zde zajištěna elementární ochrana jejich práv. Dále namítali, že správní orgán není zcela seznámen se situací v Arménii, kde je s úplatkem možné cokoli, i odcestování bez platného víza, což svědčí o velké korupci ve státních i nestátních složkách. Uvedli, že se soudnímu rozhodnutí podrobí, avšak nadále jsou přesvědčeni, že splňují podmínky pro udělení azylu s odkazem na ust. § 12 písm. a), b) zákona o azylu či doplňkové ochrany dle ust. § 14a zákona o azylu. Žalobce b) se domnívá, že rovněž splňuje podmínky pro udělení humanitárního důvodu ze zdravotních důvodů, což dokládá propouštěcí zprávou Pardubické krajské nemocnice ze dne 29.6. 2011, z níž vyplývá, že je navržen ke kardiochirurgickému výkonu. Žalovaným citovaná Informace MZV ze dne 19.3. 2010 o stavu zdravotní péče v Arménii potvrzuje, že bezplatná péče je značně omezená a prostředky vyčleněné státem na ni jsou rovněž značně omezené. Nejsou prováděny nákladné výkony, mezi které bezesporu patří i výkon kardiovaskulárního systému. Navrhli, aby soud napadená rozhodnutí zrušil a věci vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobám popřel oprávněnost žalobních námitek a setrval na svém názoru vysloveném v napadených rozhodnutích. Odkázal na obsah správních spisů, zejména na vlastní tvrzení a výpovědi žalobců, použité informace o zemi původu a na vydaná rozhodnutí. Správní orgán uvedl, že zjistil skutečný stav věci, zabýval se všemi okolnostmi, které žalobci v průběhu správního řízení sdělili a opatřil si potřebné podklady pro vydání rozhodnutí, které žalovaný považuje v daném případě za zcela dostatečné. Žalobci v průběhu správního řízení neuváděli skutečnosti, na základě kterých by jim mohla být určitá forma mezinárodní ochrany udělena. V souvislosti se svými problémy v Arménii žalobci nevyužili možností domoci se ochrany svých práv v zemi původu, proto nemohou tvrdit, že by jim pomoc od konkrétních orgánů poskytnuta nebyla. Z použitých informací o zemi původu, zejména ze zmiňované zprávy MZV ČR vyplývá, že v případě návratu do Arménie má žalobce možnost obrátit se s případnými obdobnými potížemi na policii, prokuraturu, ombudsmana či média. Z citované zprávy je i zřejmé vyhodnocení faktické možnosti realizace ochrany občanských práv v zemi původu. Žalovaný uvedl, že vymahatelnost a ochrana práv je pro občany složitá rovněž v ČR, stejně tak není jednoduché potírat téměř všudypřítomnou korupci, není to tedy problém pouze Arménie. Žalovaný setrval na nevěrohodnosti azylového příběhu žalobců, tak jak je popsáno v odůvodnění napadených rozhodnutí. V tomto směru poukázal na rozsudek NSS v Brně č.j. 5 Azs 66/2008 ze dne 30. 9. 2008. Rozpory ve výpovědích obou žalobců považuje žalovaný na rozdíl od žalobců za podstatné. Jako nelogické také působí vyjádření žalobců, proč nepožádali o udělení mezinárodní ochrany již ve Francii, když tam žije jejich dcera. Dále žalovaný k námitce žalobce b) na zpoplatnění lékařské péče v Arménii a jeho žádosti o udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu uvedl, že různými kardiovaskulárními chorobami trpí v České republice (ale i v Arménii) statisíce jiných osob, nejedná se tedy o žádnou mimořádnou okolnost podmiňující udělení azylu dle § 14 zákona o azylu. Ač je žalobce cizinec, ze strany České republiky se mu dostalo již značné humanitární pomoci nejen v oblasti zdravotní péče. Dále žalovaný uvedl, že Česká republika by neměla sloužit jako levná či dokonce bezplatná nemocnice pro cizince, kde si vyléčí své zdravotní obtíže, navíc není výjimkou, že i občané ČR musí za mnoho léků a lékařských výkonů platit či připlácet si nemalé finanční prostředky. K rozdílné úrovni lékařské péče odkázal na rozsudek NSS v Brně ze dne 18. 10. 2005 č.j. 3 Azs 226/2005. Dle názoru žalovaného, žalobci nebyli v průběhu správního řízení zkráceni na svých právech, přičemž nesplňují podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. S odkazem na odůvodnění napadených rozhodnutí navrhl zamítnutí žalob v celém rozsahu pro jejich nedůvodnost.

Soud s odkazem na ustanovení § 39 odst. 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) spojil věci vedené pod sp. zn. 32Az 22/2011 [věc žalobkyně a)] a pod sp. zn. 32Az 23/2011 [věc žalobce b)] ke společnému projednání s tím, že budou nadále vedeny pod sp. zn. 32Az 22/2011. V daném případě se jedná o věc manželů a jejich samostatné žaloby směřují proti rozhodnutím, která spolu skutkově souvisejí.

Soud přezkoumal napadená rozhodnutí podle ustanovení § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a projednal žaloby bez nařízení jednání za výslovného

souhlasu žalobců i žalovaného v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s., dle kterého může soud rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí.

V přezkumném řízení soud ověřil následující rozhodné skutečnosti.

Dne 2.9. 2009 podali žalobci žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Vlast opustili v červenci 2009, protože žalobce b) bylo vyhrožováno ze strany mafie a také kvůli operaci srdce žalobce b), na kterou neměli v Arménii peníze. Žalobkyně a) uvedla, že byla ve vlasti pronásledována a ohrožována na životě. Oba shodně uvedli, že jejich dcera žije ve Francii, o pobytu syna nemají žádné informace. V Arménii již nemají žádné příbuzné. Z vlasti odcestovali letecky do Francie, víza neměli. Žalobce b) uvedl, že zaplatil pilotovi a jiný muž je provedl na palubu letadla, které letělo do USA s mezipřistáním ve Francii. V Paříži vystoupili, pasovou kontrolou prošli bez problémů, pasy nikdo nekontroloval. Na letišti se setkali se známými, kteří je odvezli k synovci do města Lille. Tam zůstali asi deset dní. Svůj i manželčin cestovní pas poslal dceři do Le Mans, kam chtěli odjet. Nejdříve cestovali do Paříže, kde zabloudili, ptali se na cestu do Le Mans. Jeden rusky mluvící muž je zavedl k řidiči autobusu. V autobusu oba usnuli a během cesty spatřili ceduli s nápisem Praha. Od řidiče se dozvěděli, že cestují do Prahy, během cesty je nikdo nekontroloval. V ČR si koupili jízdenku zpět do Paříže. V Německu autobus zastavila policie a kontrolovala cestující. Udělalo se mu špatně, záchranná služba ho odvezla do nemocnice. Z nemocnice ho odvezli na policejní stanici. Protože neměli žádné doklady a cestovali v českém autobusu, byli vráceni do ČR, kde požádali o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce b) ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že se necítí dobře, bere léky a injekce. Oba uvedli, že ČR není jejich cílovou zemí. Současně uvedli, že chtějí v ČR v klidu žít, prioritou žalobce b) je operace srdce. Ten dále uvedl, že v Arménii má nárok na výplatu invalidního a starobního důchodu a že do roku 1996 byl členem strany HHŠ. Není a nebylo proti němu vedeno trestní stíhání. Ve vlastnoručně psaném prohlášení uvedl, že o mezinárodní ochranu žádá z humanitárních a politických důvodů. Ke svému zdravotnímu stavu dále sdělil, že se v roce 2000 podrobil operaci srdce a lékař mu stanovil termín druhé operace na rozmezí let 2009 až 2010. Na další operaci již nemá peníze, cítí se špatně. Dále uvedl, že je pronásledován mafii, byl nucen pod nátlakem podepsat papír, v němž uvedl nepravdivé informace o příslušnících mafie.

Při pohovoru provedeném dne 11.9. 2009 žalobce b) popsal svůj život ve vlasti. Neměl práci, dostával materiální podporu, žili v bídě. Od roku 1993 žili v Jerevanu. Pracoval jako taxikář. V únoru 2000 prodělal infarkt, v květnu 2000 mu byla provedena operace srdce, by-pass. Po operaci již nebyl schopen pracovat, neměli peníze, dostával nízký invalidní důchod. Popsal cestu z vlasti, přílet do Paříže, odbavení na letišti, následnou cestu k synovci do města Lille (uvedl, že trvala přes dvě hodiny), kde zůstali asi 10 dní a poté chtěli odcestovat za dcerou do města Le Mans, kam odeslal svůj pas (aby ho dcera zaregistrovala u lékaře) a pas své manželky. Uvedl, že neměli víza, chtěli požádat ve Francii o azyl, aby si legalizovali pobyt. Nepožádali však ihned, chtěli tak učinit až blíže pobytu své dcery, která má pobyt ve Francii na 10 let a měla by získat občanství. Za dcerou poté vycestovali

z Lille do Paříže (cestovali od 22. hodiny večer a do Paříže dorazili k ránu). Chtěli pokračovat do Le Mans, ale autobus odjížděl až večer. Trochu zabloudili a s pomocí rusky mluvícího muže nastoupili do autobusu. Usnuli a když se probudili, zjistili dle informační tabule, že cestují do Prahy. V Praze si koupili jízdenku zpět do Paříže. V Německu byli po provedené kontrole zadrženi policií a protože neměli žádné doklady, byli posláni zpět do ČR. Ke svým potížím ve vlasti žalobce uvedl, že dne 3. nebo 4. března 2008 ho na ulici oslovili tři muži bezpečnostní služby (ukázali mu průkazy), že k němu mají několik otázek a odvezli ho do budovy bezpečnostních složek v Jerevanu. Žádné otázky mu nepoložili. Další den mu muž v uniformě řekl, že pokud podepíše předložené papíry, může jít domů. Po přečtení zjistil, že se jedná o lži. Bylo tam napsáno, že pánové Mikaeljan, Hakobjan a Akopa rozdali lidem na demonstraci koncem února v Jerevanu železné tyče, aby se mohli bránit. Uvedené lidi neznal, jen o nich slyšel, Mikaeljan byl jedním z bojovníků při bojích v Karabachu. Zprvu odmítl podepsat. Dva dny byl bit, čtvrtý den tyto papíry podepsal. Vrátil se domů a nic se nedělo. Až v srpnu 2008 přišli k jeho domu tři nebo čtyři mladí lidé, ptali se, zda byl u výsledku a zaútočili na něj. Sousedé mu přišli na pomoc a útočníci utekli. Takto byl napaden asi šestkrát nebo sedmkrát různě na ulici, zastávce i doma, napadána byla i jeho rodina, manželka a syn. Důvodem napadení bylo podepsání výše uvedených papírů. Neví, kdo ho napadl, domnívá se, že to byli lidé od Mikaeljana, Hakobjana a Akopy. Důvodem, že si ho bezpečnostní služba vybrala, byla dle jeho názoru jeho účast na demonstraci v Jerevanu dne 1.3. 2008. Uvedl, že na této demonstraci mluvil do mikrofону o tom, že volby byly zfalšované. K tomu vysvětlil, že sám viděl, že jedna osoba vhodila do urny více lístků a pod jiným jménem. Oznámil to předsedovi volební komise, který mu řekl, že to není jeho věc. Nikde jinde než na demonstraci to neoznámil. Popsal, že se nacházel ve středu demonstrantů, kterou ukončila policie za použití obušků. Správní orgán žalobce upozornil, že jeho žena uvedla, že on sám se demonstrace neúčastnil a že policie použila k rozehnání demonstrantů vodní děla. K tomu uvedl, že z demonstrace brzy odešel. Dále vysvětlil, že jako taxikář pracoval jen na zkrácený pracovní úvazek. Auto mu pak sebrali neznámí lidé. Koncem května 2009 zastavil na výzvu auto, do něhož skočili čtyři muži. Musel odjet z města, zastavit a vystoupit. Muži s jeho autem odjeli. Pokud jde o řešení svých potíží ve vlasti uvedl, že kvůli fyzickému napadení se obrátil na obvodní policii, napsal písemné oznámení. Druhý den mu vyšetřovatel řekl, ať si oznámení vezme a vyřeší si své problémy sám. Na policii se obrátil celkem dvakrát, jednou i na ministerstvo vnitra, nikdo si od něj nevzal písemnou žádost. Odcizení auta řešil stížností u policie, slíbili mu, že auto najdou a vrátí ho. To se však nestalo. Neuvažoval o přestěhování do jiné části Arménie, nikde by nesehnali práci a prostředky k živobytí. Za důvody opuštění vlasti označil potíže se soukromými osobami a špatnou ekonomickou situaci rodiny. Uvedl, že manželka měla stejné důvody, musela se o něho starat kvůli jeho zdraví. Cílem jejich cesty byla Francie, v ČR o mezinárodní ochranu požádali poté co byli zadrženi a o této možnosti informováni. Uvedl, že jeho snem je operace srdce, státní orgány jeho vlasti ho neochránily, dostával mizerný důchod, stát mu neposkytl a nezaručuje podmínky k životu, nikdy se do Arménie nechce vrátit. Při doplňujícím pohovoru dne 25.5. 2011 za důvody opuštění vlasti označil zdravotní stav, kdy potřebuje druhou operaci srdce a svoji účast na mítinku, kterou datoval ke dni 1.3. 2009. Zopakoval, že byl třetí den po demonstraci zadržen na dobu tří až čtyř dnů, vyslýchán a nakonec donucen

k podpisu falešného svědectví vůči třem osobám. Na nečinnost policie, kam se obrátil s oznámením, si již nikde nestěžoval. Zopakoval svoji cestu z vlasti do Paříže, pobyt u synovce v Lille. Dále uvedl, že od synovce cestovali do Lyonu přes Paříž, kde museli přestupovat a omylem místo autobusu do Lyonu nastoupili do autobusu, který je dovezl do Prahy, následně popsal zadržení německou policií a vrácení do ČR. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že denně užívá čtyři druhy léků, doloží zprávy o svém aktuálním zdravotním stavu. Ještě v Arménii mu jeho lékař doporučil další operaci srdce, na kterou však neměl peníze. Ve vlasti byl uznán za invalidního v prvním stupni, potvrdil, že zdravotní péče pro něho byla dostupná. Pokud by zaplatil, mohli mu operaci provést v Arménii, ale neměl na to peníze.

Žalobkyně a) při pohovoru dne 8.9. 2009 popsala svůj život ve vlasti. Uvedla, že žili v klidu až do 19.2. 2008, kdy v zemi proběhly prezidentské volby, které byly zmanipulované. Lidé nesouhlasili s výsledky voleb a nějaká skupina i s jejím manželem šli na náměstí Svobody u Opery v Jerevanu, bylo to 20. nebo 21.2. 2008. Manžel se cítil špatně, tak se vrátil domů. Z televize se dozvěděli, že došlo ke střetu demonstrantů s policií. Za několik dní po těchto událostech manžel na čtyři dny zmizel. Byl zadržen příslušníky bezpečnostních složek (neví kde). Donutili ho, aby podepsal papír, který obsahoval falešné informace o Mikaeljanovi a Hakobjanovi (o nich ví pouze to, že to byli nějací politici). Takový dokument dle jejího mínění podepsalo asi více lidí. Poté je začali utiskovat příbuzní osob, které byly obviněny na základě podepsaného svědectví. Na ulici ji tito lidé bili, k útokům docházelo jednou týdně, někdy i častěji. Uvedla, že si byla asi dvakrát stěžovat na policii ve své čtvrti. Policie ji pokaždé sdělila, že s těmi mafiány nechce mít nic společného. Nikde jinde si již nestěžovala, měla strach. Dále uvedla, že nepokoje vyvrcholily dne 1.3. 2008 demonstrací. Podobných akcí se bojí účastnit, toho dne se neúčastnil ani její manžel. Dále vypověděla, že manželovi příbuzní oněch odsouzených vzali auto, které používal jako taxi. Nikde si nestěžovali, manžel měl strach. Vlast opustila z důvodu, že se cítila být ohrožena ze strany příbuzných odsouzených politiků a kvůli špatné ekonomické situaci rodiny, kdy si nemohli dovolit druhou operaci srdce jejího manžela. Jiné potíže ve vlasti neměla. Chtěli se usídlit ve Francii, kde je jejich dcera, kde by se manžel nechal operovat a mohli by vést klidný život. Uvedla, že kdyby se zdravotní potíže manžela nezhoršovaly, nemuseli by z vlasti odjíždět. Do vlasti se nyní vrátit nechce, nic ji tam netáhne. Znovu popsala svoji cestu z vlasti do Paříže, pobyt u synovce v Lille, cestu omylem do Prahy namísto do francouzského města Le Mans za dcerou, zadržení německou policií a vrácení do ČR. Při doplňujícím pohovoru dne 25.5. 2011 zopakovala své vycestování z vlasti. Uvedla, že cestovní doklady se jim ztratily, manžel je pořád hledá. Dále uvedla, že o mezinárodní ochranu v ČR požádala, protože ji po zadržení německou policií a vrácení do ČR řekli, že jinak bude z území ČR vyhoštěna. Potvrdila, že žádostí o mezinárodní ochranu si chce legalizovat svůj pobyt v ČR. Potíže ve vlasti se nažila řešit, její manžel si stěžoval na okrskové policii, ale ta jim nepomohla. Ona sama ve vlasti žádné potíže nikdy neměla. Uvedla, že nezná ani podrobnosti potíží manžela, pouze to, že ho nějací lidé někdy na jaře v roce 2009 zadrželi na tři nebo čtyři dny, bili ho a donutili podepsat falešné svědectví, sebrali mu auto. Manžel se účastnil jako celý národ demonstrací. Ke svému zdravotnímu stavu uvedla, že ve vlasti neměla žádné potíže, ale zde začala mít psychické potíže. Nyní se cítí dobře.

Součástí obou správních spisů jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv v Arménii. Jedná se zejména o Zprávu MZV USA o dodržování lidských práv v Arménii za rok 2009 ze dne 11.3. 2010, Informace MZV č.j. 124799/2010-LPTP ze dne 15.12. 2010 a č.j. 90691/2010-LPTP ze dne 19.3. 2010 a aktuální informace ČTK o Arménii. V případě žalobkyně a) se dále jedná o Informace MZV č.j. 101112/2006-LP ze dne 10.1. 2006, č.j. 103008/2007-LP ze dne 26.1. 2007 a Zprávu MZV USA o dodržování lidských práv v Arménii za rok 2006 ze dne 6.3. 2007. Součástí správního spisu jsou dále lékařské zprávy o zdravotním stavu žalobce b). Žalobce b) se seznámil s citovanými zprávami a vyjádřil se k nim (strana 5, 6 odůvodnění rozhodnutí).

Žaloby nejsou důvodné.

Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna státními orgány, stranami nebo organizacemi ovládajícími stát nebo podstatnou část jeho území ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství. Za pronásledování se považuje i jednání soukromých osob podle věty první, pokud lze prokázat, že stát, strany nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Za pronásledování se nepovažuje, může-li cizinec s přihlédnutím k osobní situaci nalézt účinnou ochranu v jiné části státu, jehož státní občanství má, nebo je-li osobou bez státního občanství, v jiné části státu svého posledního trvalého bydliště, pokud se obava z pronásledování nebo hrozba vážné újmy zřejmě vztahuje pouze na část státu.

Soud po přezkoumání obou rozhodnutí žalovaného, jakož i správních spisů vztahujících se ke správním řízením, která jim předcházela, s přihlédnutím k obsahu žalob dospěl k závěru, že v řízení nebylo prokázáno, že by žalobci byli ve své vlasti pronásledováni pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu nebo mohli mít důvodnou obavu z pronásledování pro některý z důvodů dle § 12 zákona písm. b) zákona o azylu, jejichž výčet je taxativní a nelze je

rozšiřovat o důvody další.

Soud je nucen ve shodě se žalovaným konstatovat, že popsané problémy žalobce b) se soukromými osobami v zemi původu - neznámými lidmi, kteří ho napadali na ulici, neboť z donucení tajných služeb podepsal falešné prohlášení vůči třem osobám, nezakládají žádný z vyjmenovaných důvodů pro udělení azylu. Žalovaný se podrobně zabýval výpověďmi žalobce v průběhu celého správního řízení, které konfrontoval s použitými informacemi o zemi původu. Lze tak shrnout, že počátek svých problémů žalobce spojoval v souvislosti s prezidentskými volbami v březnu roku 2008 (posledně uvedl na jaře roku 2009). Žalobce nebyl ve své vlasti členem žádné politické strany ani organizace, nijak se politicky neangažoval. Tvrdil, že se zúčastnil demonstrace v Jerevanu dne 1.3. 2008 a promluvil do mikrofonu o tom, že volby byly zfalšované. Z této demonstrace odešel ještě dříve než byla rozeznána policií. Žalobkyně a) dokonce uvedla, že se její manžel dne 1.3. 2008 demonstrace osobně nezúčastnil. Za samotnou účast na demonstraci nebyl žalobce potrestán, zadržen nebo vyslýchán. Žalobce vypověděl, že za několik dní po demonstraci byl na tři až čtyři dny zadržen příslušníky tajných služeb a donucen k podpisu falešného svědectví. Po propuštění žádné potíže neměl, a to až do srpna 2008, kdy byl poprvé napaden skupinou mladíků, o nichž si myslí, že patří k osobám vůči nimž podepsal falešné svědectví. V květnu roku 2009 mu opět neznámé osoby zabavily jeho vozidlo. Žalobce sice uvedl, že v obou případech podal stížnost u obvodní policie, která se jí dále nezabývala a neučinila žádné kroky k prošetření oznámení. Žalobce si na postup policie nikde nestěžoval a na jiné státní orgány nebo úřady se s žádostí o pomoc neobrátil. Soud je nucen ve shodě se žalovaným konstatovat, že žalobce dostatečně nevyužil všech možností vnitrostátní ochrany, které mu právní řád jeho vlasti nabízí a odkazuje v tomto směru na zjištění učiněná správním orgánem a odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Žalobce se o další ochranu ani nepokusil, a proto nemůže tvrdit, že by byla neúčinná. Na tomto místě soud přiměřeně odkazuje na již ustálenou judikaturu, konkrétně na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10.3. 2004, č.j. 3 Azs 22/2004, v němž se uvádí: „*skutečnost, že žadatel má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny*“, dostupný www.nssoud.cz.

Pokud jde o žalobkyni a), ta nejprve uváděla, že byla v zemi původu napadána neznámými lidmi kvůli falešnému svědectví svého manžela. Při posledním pohovoru uvedla, že ona sama v zemi původu žádné potíže neměla. Oba žalobci shodně uvedli, že měli v zemi původu ekonomické potíže, neměli peníze na druhou operaci srdce žalobce b) a z vlasti vycestovali primárně proto, aby se žalobce b) mohl v zahraničí podrobit operaci srdce. Chtěli se dostat do Francie, kde žije jejich dcera. Soud je nucen přisvědčit žalovanému, že výpovědi žalobců obsahují celou řadu nesrovnalostí a rovněž ve shodě se žalovaným vyslovuje soud pochybnosti o vycestování žalobců z vlasti do Francie a poté o jejich mylném přicestování do ČR. Oba uvedli, že si žádostí o mezinárodní ochranu chtěli legalizovat svůj pobyt ve Francii, poté co byli německou policií vráceni do ČR uvedli, že si podanou žádostí

chtějí legalizovat svůj pobyt v ČR, aby nebyli vyhoštěni. Soud vychází z ustálené rozhodovací praxe i judikatury krajských soudů a Nejvyššího správního soudu a připomíná, že poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území ČR a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky tak, jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Soud proto neshledal v postupu žalovaného ohledně neudělení azylu žalobcům dle § 12 zákona o azylu, jeho závěrech a odůvodnění napadených rozhodnutí žádného pochybení.

Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobců shledán zákonný podklad, neboť nejsou rodinnými příslušníky azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.

Jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu (§ 14 zákona o azylu). Rozhodnutí správního orgánu, v němž bylo použito správního uvážení (§ 14 zákona o azylu), podléhá přezkumu soudu pouze v omezeném rozsahu, a to zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování, a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Soud konstatuje, že žalovaný měl dostatek podkladů a informací pro své uvážení, zohlednil zdravotní stav žalobce b), který v průběhu správního řízení dokládal aktuální lékařské zprávy, které jsou citovány i v jeho rozhodnutí (strana 8), z nichž nevyplynulo, že by žalobce byl bezprostředně ohrožen na životě ani že by nebyl schopen návratu do vlasti. Žalovaný se zabýval s odkazem na použité informační zdroje dostupností lékařské péče v zemi původu a své závěry náležitě odůvodnil. Žalobce b) měl k lékařské péči přístup, tato mu nebyla odepřena, chodil na pravidelné lékařské prohlídky a bral lékařem předepsané léky. V zemi původu byl z důvodu svého zdravotního stavu uznán invalidním a dostával invalidní důchod. Rozdílná úroveň zdravotní péče není důvodem pro udělení azylu (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 3 Azs 226/2005 ze dne 18.10. 2005, www.nssoud.cz). Obdobně judikoval i Krajský soud v Hradci Králové ve svém rozsudku č.j. 30 Az 84/2005-32 ze dne 25.4. 2006, podle kterého „skutečnost, že žalobce není spokojen s úrovní zdravotní péče v zemi svého původu, není zákonným důvodem pro vyhovění jeho žádosti o udělení azylu“. Soud má za to, že žalovaný měl dostatek podkladů pro případné rozhodnutí ve smyslu § 14 zákona o azylu a neshledal v projednávaných věcech překročení zákonem stanovených mezí správního uvážení ani jeho zneužití (§ 78 odst. 1 s .ř. s.).

K doplňkové ochraně soud uvádí, že jejím smyslem a účelem je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo

z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. I když se doplňková ochrana vztahuje k objektivním hrozbám po případném návratu žadatele do země původu, tedy k jiným skutečnostem nastávajícím v jiném čase než v případě aplikace institutu azylu, jsou i při rozhodování o udělení či neudělení doplňkové ochrany rozhodující především tvrzení samotného žadatele, z nichž je třeba vycházet.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 14b odst. 1 zákona o azylu se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Podle § 14b odst. 2 téhož zákona se rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí manžel osoby požívající doplňkové ochrany, svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let, rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu. Podle § 14b odst. 3 zákona o azylu je předpokladem pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželu osoby požívající doplňkové ochrany trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci. Podle § 14b odst. 4 zákona o azylu v případě polygamního manželství, má-li již osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Soud po provedeném přezkumném řízení dospěl k závěru, že žalovaný pro rozhodnutí o doplňkové ochraně shromáždil aktuální informace o zemi původu žalobců a tyto konfrontoval s jejich azylovým příběhem. V řízení nebylo dle názoru soudu prokázáno, že by v případě návratu žalobců hrozila vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 cit. zákona. V Arménii v současné době neprobíhá mezinárodní nebo vnitřní ozbrojený konflikt a vycestování žalobců nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky ČR (§ 14a odst. 2 zák. o azylu). Důvody pro postup dle § 14b zákona o azylu (doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny) nebyly v případě žalobců zjištěny, jak správně uzavřel a odůvodnil žalovaný. S učiněnými závěry žalovaného se soud ztotožňuje. Nad rámec odůvodnění rozhodnutí žalovaného soud

odkazuje i na právní větu vyslovenou v rozsudku Krajského soudu v Praze č.j. 48 AZ 116/2008-52 ze dne 9.7. 2009: „*Dospěje-li soud k závěru, že žalobce (neúspěšný žadatel o udělení mezinárodní ochrany) účelově tvrdí důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, mají (s přihlédnutím ke všem okolnostem případu) týž charakter i shodné nebo obdobné důvody tvrzené podle § 14a zákona o azylu.*“

Soud uzavírá, že neshledal vady správních řízení, která předcházela vydání napadených rozhodnutí, žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, rozhodnutí byla vydána v souladu se zákonem, přičemž žalobci neuvedli v žalobách žádné podstatné důvody pro zrušení rozhodnutí žalovaného ani žádné takové skutečnosti, které by závěry rozhodnutí žalovaného zpochybnilly. Proto soud žaloby jako nedůvodné zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobcům, kteří ve věci úspěch neměli. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 26. června 2012

JUDr. Ivona Šubrtová, v. r.
samosoudkyně